

LBRIS

We know

by **BIANCA BUCURENCIU**

PETRU BUCURENCIU

GRAMATICA LIMBII ROMÂNÊ

pentru clasa a IV-a

București, 2023

I. Elemente de fonetică	4
Cuvânt. Silabă. Despărțirea cuvintelor în silabe	4
Sunet. Literă. Alfabet	6
Recapitulare	8
Evaluare	10
Exerciții de dezvoltare	12
II. Elemente de vocabular	13
Cuvântul – parte a vocabularului.....	13
Cuvinte cu sens asemănător.....	15
Cuvinte cu sens opus.....	16
Cuvinte cu formă identică și cu sensuri diferite.....	17
Cuvinte cu formă asemănătoare și cu sensuri diferite	18
Recapitulare	19
Evaluare	21
Exerciții de dezvoltare	23
III. Substantivul	24
Substantivul. Felul substantivului	24
Numărul substantivului	26
Genul substantivului.....	28
Recapitulare	30
Evaluare	32
Exerciții de dezvoltare	34
IV. Adjectivul	35
Adjectivul.....	35
Acordul adjectivului cu substantivul.....	38
Recapitulare	40
Evaluare	42
Exerciții de dezvoltare	44
V. Pronumele personal	45
Pronumele personal. Numărul	45
Intuirea persoanei și a genului	47
Recapitulare	49
Evaluare	51
Exerciții de dezvoltare	53
VI. Verbul	55
Verbul	55
Intuirea persoanei și a numărului.....	57
Intuirea timpurilor.....	59
Recapitulare	62
Evaluare.....	64
Exerciții de dezvoltare	66
VII. Părțile de propoziție	67
Predicatul	67
Subiectul.....	70
Legătura dintre subiect și predicat	73
Recapitulare	75
Evaluare.....	78
Exerciții de dezvoltare	80
VIII. Ortografie și punctuație	81
Ortograme.....	81
Semne de punctuație	85
Recapitulare	89
Evaluare.....	91
Exerciții de dezvoltare	93
Răspunsuri la evaluări (Autoevaluare)	94

I. ELEMENTE DE FONETICĂ

Cuvânt. Silabă. Despărțirea cuvintelor în silabe

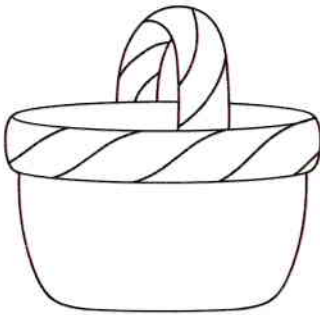

NE AMINTIM

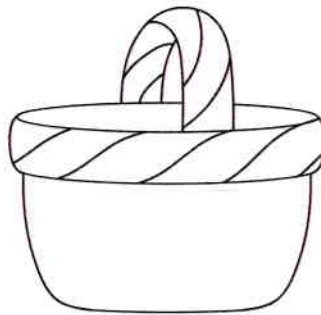
- Cuvintele sunt formate din una sau mai multe **silabe**.
- **Silaba** reprezintă o parte dintr-un cuvânt, care se pronunță printr-o singură deschizătură a gurii.

1. Notează fiecare cuvânt din șirul următor pe coșulețul potrivit.

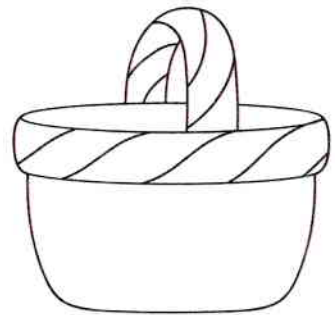
măr, prune, struguri, căpșună, pere, afine, lămâie, nucă, gutuie, fragi

o silabă

două silabe

trei silabe

2. Scrie cuvintele care denumesc legume prin ordonarea silabelor date.

și, e, ro → _____ tra, cas, te, ve → _____

vi, te, ne → _____ pi, co, dă, no → _____

vle, cel, do → _____ tu, us, roi → _____

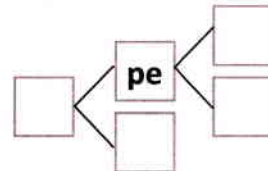
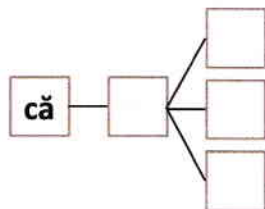
3. Obține câte două cuvinte noi, înlocuind silabele marcate cu altele.

- **vară** → _____, _____
- **rază** → _____, _____
- că**ru**ță → _____, _____

Poți lucra
în pereche
cu un coleg.

4. Aduagă silabe pentru a forma cuvinte, respectând structurile date.

5. Subliniază varianta corectă.

pă-lă-ri-e/pă-lă-rie

fi-i-că/fii-că

varz-ă/var-ză

fe-re-as-tră/fe-reas-tră

cov-ri-gei/co-vri-gei

ca-stron/cas-tron

pă-puși/pă-pu-și

scri-soa-re/scris-oa-re

ie-pu-re/i-e-pu-re

patru-ped/pa-tru-ped

6. Desparte în silabe cuvintele de mai jos, notând numărul de silabe pentru fiecare.

- valoros → _____ → silabe
- călătorie → _____ → silabe
- calculator → _____ → silabe
- vestimentație → _____ → silabe
- participant → _____ → silabe
- leoaică → _____ → silabe
- alee → _____ → silabe

7. Formează cât mai multe cuvinte, combinând silabele următoare. Integrează cel puțin cinci cuvinte obținute într-un text alcătuit din cinci-șase enunțuri.

car

le

te

mi

me

re

nu

lu

Cuvinte: _____

Text:

NE AMINTIM

• **Sunetul** este partea cea mai mică dintr-un cuvânt care se aude și se pronunță. Tipuri de sunete: **vocale** (a, ă, â/i, e, i, o, u), **consoane** (b, c, d, f, g, h, j, m etc.).

• **Litera** este reprezentarea grafică a sunetului.

Totalitatea literelor așezate într-o anumită ordine formează **alfabetul**. Alfabetul limbii române conține **31 de litere**.

1. Se dau literele: **b, f, l, m, r, ș, t, v, ă, e, i, o**. Folosește-le pentru a scrie în casete cuvinte alcătuite din numărul de litere indicat. O literă poate fi folosită o singură dată în fiecare cuvânt scris.

trei litere →

patru litere →

cinci litere →

șase litere →

2. Încercuiește cuvintele care se potrivesc descrierii în fiecare șir.

a. *consoană la final*: tren, pernă, cavaler, bibelou, fiu, pervaz;

b. *trei vocale*: vale, păpușa, călătorie, ușile, adevăr, plantă, matematică;

c. *patru consoane*: covrig, cărare, pădurar, bibliotecar, morcov, mecanic, jos;

d. *structura VCCV*: sală, albă, icre, plin, oiță, urcă, elev.

3. Notează cuvintele din enunțul dat în ordine alfabetică.

Andrei a primit un avion de jucărie de la bunicul din București.

4. Înlocuiește sunetul marcat cu o consoană pentru a forma un cuvânt nou.

nou → _____ noroi → _____

bască → _____ varză → _____

pătură → _____ prea → _____

gheară → _____ sunet → _____

5. Obține cuvinte noi, adăugând câte o vocală celor date.

Model: lună → *alună* suc → _____ var → _____

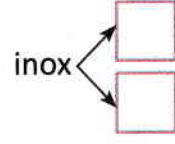
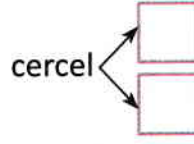
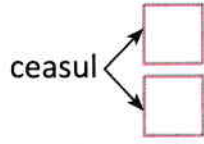
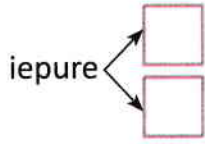
lung → _____ real → _____ lan → _____

rar → _____ casă → _____ cum → _____

6. Colorează cu verde cuvintele în care litera x se pronunță **cs** și cu portocaliu cuvintele în care se pronunță **gz**.

taxă	exercițiu	examen	pix	claxon
exact	boxe	xerox	xilofon	existență

7. Precizează numărul de litere și numărul de sunete din cuvintele date.

8. Încercuiește forma corectă a cuvintelor date.

- fixat/ficsat
- culuar/culoar
- erbivor/ierbivor
- chiar/chear
- oală/uală
- cafea/cafia
- servici/serviciu
- ciară/ceară

9. Alcătuieste enunțuri în care să integrezi cuvintele încercuite la exercițiul anterior.

10. Identifică în careu formele de singular ale cuvintelor date, colorându-le corespunzător.

V	L	C	O	A	L	Ă	J
G	V	G	P	E	K	I	V
C	A	R	A	M	E	A	I
L	L	L	L	W	E	R	A
A	O	B	O	S	T	N	Ț
L	A	E	A	U	Q	Ă	Ă
B	R	N	T	E	L	E	V
T	E	V	E	A	Ț	Ă	Z

caramele
valori
ierni
coli
vieti

- Citește textul pentru a putea rezolva cerințele.

Un ciobănaș se întorcea acasă după o zi lungă de pășunat cu oile pe pajiști.

Cum trecea el prin pădure, un lup flămând i-a apărut în față.

— O să te mănânc și pe tine, și pe oile tale! a spus lupul lacom.

Băiețelul era foarte speriat. „Trebuie să mă salvez și pe mine, și pe bietele oi”, se gândi el.

Se întoarse spre lup și îi zise cu glas dulce:

— Prietene, știu că astăzi voi fi mâncarea ta. Dar înainte să mă mănânci, cântă-mi, te rog, un cântec după care să dansez și să te înveselesc.

— Oh, pot să fluier un cântec vesel! zise lupul și, mândru de el, începu să fluiera cam tare. Băiatul începu să danseze, iar oile îl priveau năucite.

Chiar atunci, niște câini de vânătoare, auzind sunetul, au apărut și au început să-l fugărească pe lup!

(Băiatul și lupul, după Esop)

1. Grupează cuvintele în funcție de numărul de silabe, completând tabelul.

ciobănaș, pădure, lup, oile, lacom, băiețelul, dulce, el, năucite, câini, vânătoare, atunci

o silabă	două silabe	trei silabe	patru silabe

2. Obține cuvinte noi, înlocuind pe rând silabele cu altele, conform modelului.

Model: mândru → mân-dru → **codru**, mân**cat**

- după → _____ → _____, _____
- lungă → _____ → _____, _____
- față → _____ → _____, _____
- tare → _____ → _____, _____
- priveau → _____ → _____, _____

3. Bifează casetele corespunzătoare despărțirii corecte la capăt de rând a cuvintelor date.

- apărut → a-părut; ap-ărut; apă-rut.
- mâncarea → mânc-are; mân-care; mânca-rea.
- danseze → dan-seze; danse-ze; dans-eze.
- sunetul → sune-tul; su-netul; sunet-ul.

4. Transcrie, din textul dat, câte trei cuvinte care să respecte structurile indicate.

- a. CVCV → _____, _____, _____
- b. CCVC → _____, _____, _____
- c. CVCCV → _____, _____, _____
- d. CVCCVC → _____, _____, _____

Poți lucra
în pereche
cu un coleg.

5. Colorează casetele care conțin cuvinte în care numărul sunetelor este egal cu cel al literelor.

întorcea	glas	cântec	el	oile
acasă	dulce	vesel	chiar	apărut

6. Scrie cuvintele de mai jos în ordine alfabetică.

lacom, foarte, fluier, lupul, vesel, tare, oile, câini

7. a. Identifică în text patru cuvinte care încep cu aceeași consoană.

--	--	--	--

b. Notează cuvintele identificate în ordine alfabetică.

8. Rescrie următoarele enunțuri, corectând greșelile identificate.

a. Băețelul avia mai multe miuare albe.

b. Oile ierau păzite de un coban înbrăcat în cojoc.

c. Aciă turmă se afla la margina pădurii.

d. Fics în acel moment au apărut câinii de vânătuare.

- Citește textul pentru a putea rezolva cerințele.

Au fost odată trei purceluși, care erau frați, toți mici, de culoare roz, cu codițe vesele și toate la fel.

Pe purceluși îi chema Nif-Nif, Nuf-Nuf și Naf-Naf.

Pentru că iarna era foarte aproape, iar purcelușii nu aveau casă, ei s-au gândit să caute un loc bun, unde să-și facă fiecare câte o căsuță. Așa că au pornit în căutarea aceluui loc.

Au ajuns în apropierea unei păduri, pe lângă care trecea și o apă. Le-a plăcut locul, așa că au rămas aici.

Nif-Nif a hotărât că mai simplu și mai repede ar fi să-și facă o casă din paie. Nuf-Nuf și-a construit și el o căsuță din scânduri subțiri, iar Naf-Naf și-a zidit o casă rezistentă, de cărămidă.

(Povestea celor trei purceluși, după Serghei Mihailov)

1. Desparte în silabe cuvintele date.

odată → _____

acelui → _____

iarna → _____

păduri → _____

fiecare → _____

rezistentă → _____

2. Înlocuiește silabele marcate pentru a obține cuvinte noi.

culoare → _____

caute → _____

aveau → _____

paie → _____

căsuță → _____

zidit → _____

3. Unește ce se potrivește.

A

fost
codițe
pornit
fiecare
au
și

B

trei vocale
o consoană și o vocală
două vocale
o singură vocală
patru vocale
cinci vocale
nicio consoană

4. Transcrie din textul dat:

a. un cuvânt cu structura CVC → _____

b. un cuvânt care începe și se termină cu aceeași vocală → _____

c. un cuvânt care începe și se termină cu aceeași consoană → _____

5. Colorează casetele care se potrivesc în fiecare situație.

a. trei litere și trei sunete

 fel

 așa

 era

b. două litere și trei sunete

 ei

 el

 că

c. cinci litere și cinci sunete

 odată

 trecea

 zidit

6. Notează cuvintele din lista de mai jos în ordine alfabetică.

trei, purceluși, toate, aici, simplu, rămas

7. Integrează în enunțuri proprii forma corectă a cuvintelor.

a. împreună/înpreună

b. aluat/aloat

c. eșire/ieșire

Autoevaluare			
Item	Foarte bine	Bine	Suficient
1	șase cuvinte corect despărțite	patru-cinci cuvinte corect despărțite	două-trei cuvinte corect despărțite
2	șase cuvinte corecte	patru-cinci cuvinte corecte	două-trei cuvinte corecte
3	șase perechi corecte	patru-cinci perechi corecte	două-trei perechi corecte
4	trei cuvinte corecte	două cuvinte corecte	un cuvânt corect
5	șase casete corect colorate	patru-cinci casete corect colorate	două-trei casete corect colorate
6	ordonare corectă	ordonare cu o greșeală	ordonare cu două-trei greșeli
7	trei enunțuri corecte	două enunțuri corecte	un enunț corect

1. Desparte în silabe cuvintele de mai jos.

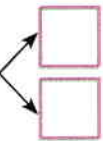
cascadorie → _____ biologie → _____
 astru → _____ covrigei → _____
 arctic → _____ fiică → _____
 litru → _____ subiect → _____

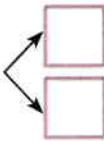
2. Obține câte trei cuvinte, folosind silabele date.

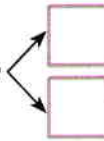
Model: ma, ra, le, ca → *cale, rama, macarale*

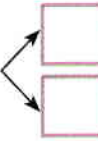
tre, re, pe, ce → _____, _____, _____
 du, a, re, na → _____, _____, _____
 ri, ca, ve, re, fi → _____, _____, _____
 su, oa, ri, ră → _____, _____, _____

3. Precizează numărul de litere și de sunete din următoarele cuvinte.

geam

ghete

cireșe

texte

Poți lucra
în pereche
cu un coleg.

4. Notează cuvinte care să respecte structurile indicate.

CCVCC → _____
 VCCCVC → _____
 CVCCVC → _____

5. Formulează enunțuri, respectând condițiile cerute.

a. șase cuvinte alcătuite din două silabe;

b. cinci cuvinte care încep cu consoana c;

c. patru cuvinte care au la final vocala a.
